

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 20 жовтня 2022р.

Львів

№ 63/9-рк/к

Акціонерне товариство
«Оператор газорозподільної системи «Львівгаз»
«Інформація, доступ до якої обмежено»

Про припинення дій,
які містять ознаки порушення
законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія (далі – Колегія) Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), за результатами здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, під час проведення дослідження ринку надання послуг з приєднання об'єктів замовника до газорозподільних мереж, в межах території м. Львова та Львівської області,

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Згідно з наданими законодавством повноважень, визначених статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Відділення встановило такі відомості щодо акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» (далі – АТ «Львівгаз», Товариство) «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (2) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (3) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (4) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (5) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (6) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (7) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (8) Тобто, АТ «Львівгаз» у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

- (9) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за № 317/6605 (далі – Методики) встановлено такі обставини щодо становища АТ «Львівгаз» «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (10) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення, передбачені пунктом 2.1. Методики, можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.
- (11) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (12) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (13) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (14) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (15) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (17) Відповідно до пункту 30 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу», приєднання – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (18) Газорозподільна система – технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо

споживачам (пункт 6 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»).

- (19) Діяльність з розподілу природного газу здійснюється оператором газорозподільної системи, яким відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» є суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників) та відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природної монополії.
- (20) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (21) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (22) Оператор ГРМ надає споживачу послугу з розподілу природного газу, яка включає в себе забезпечення цілодобового доступу споживача до газорозподільної системи в межах приєднаної потужності його об'єкта і розподіл (переміщення) належному споживачу (його постачальнику) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта споживача.
- (23) Розділом V Кодексу ГРМ визначено порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до ГРМ, який поширюється виключно на взаємовідносини між Оператором ГРМ та замовником під час надання послуги з приєднання.
- (24) Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.
- (25) Оператор ГРМ зобов'язаний розміщувати на своєму веб-сайті інформацію про умови приєднання до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), та методологію встановлення плати за приєднання до газорозподільної системи, затверджену Регулятором.
- (26) За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.
- (27) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (28) «Інформація, доступ до якої обмежено»

- (29) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (30) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (31) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (32) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (33) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо, подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо, наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах, взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (34) Пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ визначено, власники об'єктів будівництва або об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.
- (35) За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.
- (36) Нормами пункту 4 глави 1 розділу 5 Кодексу ГРМ передбачено, що приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника.
- (37) Відповідно до пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ для приєднання об'єкта будівництва або існуючого об'єкта (земельної ділянки) до газорозподільної системи Оператора ГРМ їх власник (замовник приєднання) має звернутися до

цього Оператора ГРМ із заявою про приєднання. Одночасно із заявою про приєднання замовник надає Оператору ГРМ виключний перелік документів, зокрема, заповнений опитувальний лист за формою, затвердженою Оператором ГРМ, у якому зазначаються технічні параметри об'єкта замовника, що має приєднатися до газорозподільної системи.

- (38) Положення пункту 4 – 6 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ передбачено право замовника обирати, із зазначенням в опитувальному листі та/або заяві на приєднання, виконавця розробки проектів, виконавця будівельних робіт з прокладання газових мереж та робіт зі встановлення вузла обліку природного газу.
- (39) Згідно з пунктом 2 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ передбачено, що за відсутності зауважень до поданих документів або після їх усунення Оператор ГРМ протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви про приєднання (або дати усунення зауваження) на підставі даних опитувального листа, поданих документів та параметрів місця забезпечення потужності і точки приєднання визначає тип приєднання замовника та у цей самий строк надає йому (у визначений в опитувальному листі спосіб) дозвіл на приєднання, проект договору на приєднання, проект технічних умов приєднання та відповідні рахунки щодо їх оплати. Договір на приєднання та технічні умови приєднання набувають чинності з дати повернення їх Оператору ГРМ підписаними замовником та за умови оплати вартості послуг з надання замовнику, договору на приєднання та технічних умов приєднання, якщо вона передбачена чинним законодавством.
- (40) Отже, характерними умовами споживання послуги приєднання об'єкта замовника до газорозподільних мереж є те, що споживачі можуть отримати цю послугу лише в межах тієї території, на якій пролягають газопровідні мережі Оператора ГРМ, характеристики яких є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (41) Відповідно до абзацу четвертого пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ визначено, що розробку проекту зовнішнього газопостачання забезпечував замовник, зазначений проект та його кошторисна частина мають бути погоджені Оператором ГРМ, при цьому один екземпляр проекту після його погодження передається (залишається) Оператору ГРМ. Погодження проекту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 днів, якщо інше не передбачено законодавством. У цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень.
- (42) Згідно з пунктом 5 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ, якщо в опитувальному листі та/або заяві на приєднання замовник визначає виконавцем будівельних робіт з прокладання газових мереж до його земельної ділянки іншого (крім Оператора ГРМ) суб'єкта господарювання (у тому числі якщо тип приєднання підпадає під приєднання, що є стандартним), точка приєднання для об'єкта замовника визначається в існуючій газорозподільній системі Оператора ГРМ та збігається з місцем забезпечення потужності (максимально до нього наближена). У такому разі заходи, які забезпечуються Оператором ГРМ в

рамках договору на приєднання, та вартість послуги Оператора ГРМ з приєднання об'єкта замовника (плата за приєднання) включають: а купівлю, встановлення та приймання в експлуатацію вузла обліку в точці вимірювання; розробку проекту зовнішнього газопостачання (за його необхідності та у разі визначення Оператора ГРМ виконавцем розробки цього проекту); підключення газових мереж зовнішнього в місці забезпечення потужності (за їх наявності); підключення газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання; пуску газу на об'єкт замовника та укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) з урахуванням вимог цього кодексу.

- (43) Відповідно до пункту 9 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ Оператор ГРМ впродовж десяти робочих днів у міській місцевості та п'ятнадцяти робочих днів у сільській місцевості після надання йому замовником підтвердних документів про введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання та їх фізичну наявність в точці приєднання, а також передачі Оператору ГРМ одного екземпляра проекту внутрішнього газопостачання зобов'язаний забезпечити підключення об'єкта замовника до ГРМ (фізичне з'єднання газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання) за умови дотримання замовником оплати вартості послуги з приєднання, якщо договором на приєднання не встановлений більш пізніший термін. При цьому на момент підключення до ГРМ газових мереж внутрішнього газопостачання Оператор ГРМ:

- забезпечує приймання вузла обліку в експлуатацію відповідно до вимог цього Кодексу;
- складає та підписує відповідно до вимог цього Кодексу з власником газових мереж внутрішнього газопостачання заяву-приєднання до договору розподілу природного газу з його персоніфікованими даними або технічну угоду про умови приймання-передачі природного газу, передбачену цим Кодексом для суміжних суб'єктів ринку природного газу;
- складає та підписує з власником газових мереж внутрішнього газопостачання акт розмежування балансової належності газопроводів та експлуатаційної відповідальності сторін, який є невід'ємною частиною договору розподілу природного газу (технічної, угоди);
- здійснює заходи з унеможливлення несанкціонованого відбору природного газу на період до початку розподілу природного газу, в тому числі шляхом встановлення інвентарної заглушки та/або пломбування запірних пристроїв.

Пуск газу в газові мережі внутрішнього газопостачання (на об'єкт споживача, суміжного суб'єкта ринку природного газу) здійснюється Оператором ГРМ в установленому законодавством порядку протягом п'яти робочих днів у міській місцевості та десяти робочих днів у сільській місцевості за умови укладання договору розподілу природного газу (технічної угоди) та після набуття споживачем (суміжним суб'єктом ринку природного газу) підтверджених обсягів природного газу на відповідний період.

Якщо на момент підключення до ГРМ і прийняття в експлуатацію вузла обліку власник газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечив укладення договору розподілу природного газу (технічної угоди), а також за наявності у нього підтверджених обсягів природного газу на поточний календарний період пуск газу в газові мережі внутрішнього газопостачання здійснюється

Оператором ГРМ одночасно з підключенням до ГРМ та складанням акта приймання комерційного вузла обліку в експлуатацію.

- (44) Отримання, юридичними та фізичними особи, послуги з розподілу природного газу, є неможливою без надання послуги приєднання об'єкта замовника до газорозподільної мережі, що знаходиться у власності та на обслуговуванні Оператора ГРМ.
- (45) Разом з цим, у пункті 30 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» визначено, що приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (46) Таким чином, у Кодексі ГРМ визначено, що підключення газових мереж зовнішнього газопостачання в місці забезпечення потужності (за їх наявності), підключення газових мереж внутрішнього газопостачання замовника в точці приєднання та пуск газу на об'єкт замовника виконується Оператором ГРМ.
- (47) Отже, у споживачів відсутня можливість вибору підприємства, яке б надавало послуги приєднання об'єкта замовника до газорозподільної мережі «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (48) Враховуючи зазначене, за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару, товарними межами досліджуваного ринку є послуга приєднання об'єктів замовника до газорозподільних мереж, як така, що не має товарів - замінників.
- (49) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установа мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (50) Згідно з частиною першою статті 9 Закону України «Про ринок природного газу» господарська діяльність на ринку природного газу провадиться за умови отримання відповідної ліцензії.
- (51) Ліцензія на провадження господарської діяльності на ринку природного газу видається Регулятором в установленому законодавством порядку.
- (52) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (53) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (54) Отже, характерними умовами споживання послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільних мереж є те, що споживачі можуть отримувати

цю послугу лише в межах тієї території, на якій знаходяться газопровідні мережі Оператора ГРМ, характеристики яких є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.

- (55) Враховуючи вищезазначене, територіальними (географічними) межами ринку послуги приєднання об'єкта замовника до газорозподільних мереж «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (56) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (57) Часовими межами ринку послуги з приєднання об'єкта замовника до газорозподільних мереж визначено період з 2018 року до вересня 2022 року проміжок часу, протягом якого залишались незмінні структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.
- (58) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (59) Власники об'єктів будівництва або об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом (пункт 1 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ).
- (60) Характерними умовами споживання послуги з приєднання об'єкта до газорозподільних мереж є те, що споживачі можуть отримати цю послугу лише в межах тієї території, на якій пролягають газопровідні мережі Оператора ГРМ, характеристики яких є джерелом вихідних даних для складання технічних умов.
- (61) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (62) У споживачів відсутня можливість вибору підприємства, яке б надавало послуги приєднання до газорозподільної мережі в межах м. Львова та Львівської області.
- (63) Враховуючи вищезазначене, внаслідок особливостей надання послуги приєднання об'єктів замовника до газорозподільної мережі, конкуренція на ринку послуг приєднання об'єктів замовника до ГРМ в територіальних межах м. Львова та Львівської області – відсутня, тому потенційні конкуренти у Товариства відсутні.

- (64) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (65) Для вступу суб'єктів господарювання на ринок послуг приєднання об'єктів замовника до газорозподільних мереж існують адміністративні, економічні та організаційні бар'єри, які пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, наявністю у суб'єкта господарювання газорозподільної мережі або використання вже збудованої газорозподільної мережі, необхідністю побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.
- (66) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (67) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (68) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (69) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо: на цьому ринку у нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (70) Враховуючи вищезазначене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище АТ «Львівгаз» містить ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», у часовому періоді з 2018 року до вересня 2022 року.
- (71) Відповідно до частини п'ятої статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» Оператор газорозподільної системи або оператор газотранспортної системи на підставі поданої замовником заяви надає послугу з приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи відповідно до умов договору про приєднання, цього Закону, кодексу газорозподільних систем або кодексу газотранспортної системи.
- (72) Частиною шостою статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» визначено, що замовник має право на свій розсуд обирати виконавця проектних та будівельних робіт з приєднання серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. При цьому витрати замовника, пов'язані з виконанням проектних та будівельних робіт, не включаються до складу плати за приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи.

- (73) Положеннями частини сьомої статті 19¹ Закону України «Про ринок природного газу» передбачено, що у разі приєднання до газорозподільної системи замовник має право обрати виконавцем робіт з приєднання оператора газорозподільної системи та/або іншого суб'єкта господарювання, що має право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства.
- (74) Взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем визначені Кодексом газорозподільних систем (далі – Кодекс ГРМ), затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30.09.2015 № 2494.
- (75) Розділом V Кодексу ГРМ визначено порядок приєднання об'єктів замовників (технічного доступу) до ГРМ, який поширюється виключно на взаємовідносини між Оператором ГРМ та замовником під час надання послуги з приєднання.
- (76) Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.
- (77) Нормами пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ передбачено, що приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.
- (78) При цьому, положенням пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ передбачено, що для приєднання об'єкта будівництва або існуючого об'єкта (земельної ділянки) до газорозподільної системи Оператора ГРМ їх власник (замовник приєднання) має звернутися до цього Оператора ГРМ із заявою про приєднання, яка подається в довільній формі.
- (79) Одночасно із заявою про приєднання замовник надає Оператору ГРМ виключний перелік документів, зокрема, заповнений опитувальний лист за формою, затвердженою Оператором ГРМ, у якому зазначаються технічні параметри об'єкта замовника, що має приєднатися до газорозподільної системи. Опитувальний лист має передбачати положення, згідно з якими

замовник матиме право обирати на свій розсуд виконавця проектних, будівельних робіт з приєднання та робіт зі встановлення вузла обліку газу серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. Оператор ГРМ не має права вимагати додаткової інформації від замовника, крім тієї, яка передбачена опитувальним листом та цим пунктом (із змінами, внесеними згідно з Постановою НКРЕКП № 2190 від 17.11.2021).

- (80) Відповідно до абзацу четвертого пункту 7 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ передбачено, що за ініціативи замовника (крім побутових споживачів) організацію і облаштування комерційного вузла обліку газу може бути здійснено суб'єктом господарювання, що має право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства, за рахунок такого замовника, який стає власником цього вузла обліку. У такому разі вартість цих робіт не включається в розрахунок вартості послуги приєднання.
- (81) У вересні 2022 року Відділення здійснило аналіз електронної форми бланку опитувального листа до заяви про приєднання до ГРМ, розміщеної на офіційному сайті АТ «Львівгаз» та встановило, що замовник приєднання об'єкта до ГРМ має право обирати на свій розсуд виконавця проектних та будівельних робіт але відсутня можливість обирати виконавця робіт із встановлення вузла обліку газу серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства.
- (82) «Інформація, доступ до якої обмежено»
- (83) Отже, вищенаведене свідчить, що чинна форма Опитувального листа до заяви про приєднання до ГРМ, яка розміщена на офіційному сайті АТ «Львівгаз», не узгоджується з абзацом чотирьох пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ та може призвести до ущемлення інтересів замовників послуг приєднання об'єкта до газорозподільних мереж, оскільки, у ній відсутня можливість обирати виконавця робіт із встановлення вузла обліку газу серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства. Зазначене підтверджено НКРЕКП у листі від 21.07.2022 № 6843/16.4.2/7-22.
- (84) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо: на цьому ринку у нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (85) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється.

- (86) Згідно із статтею 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживання, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (87) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (88) Таким чином, АТ «Львівгаз», у період з 2018 року до вересня 2022 року, «Інформація, доступ до якої обмежено», господарських стосунків з ним неможливо уникнути через відсутність альтернативних джерел отримання послуги, його поведінка може завдати шкоду конкурентам (на ринку будівельних робіт) та споживачам, які хочуть приєднатись до газових мереж та мають бажання обрати виконавцем робіт із встановлення вузла обліку газу іншого суб'єкта господарювання, який має право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства.
- (89) Отже, дії акціонерного товариства «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз», які полягають у незабезпеченні можливості замовнику приєднання об'єкта до ГРМ обирати в Опитувальному листі до заяви про приєднання до ГРМ виконавця робіт із встановлення вузла обліку газу серед суб'єктів господарювання, які мають право на провадження відповідного виду діяльності згідно з вимогами законодавства, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи вищевикладене, з метою припинення дій, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статей 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р (зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482), зі змінами, Колегія Відділення

РЕКОМЕНДУЄ:

акціонерному товариству «Оператор газорозподільної системи «Львівгаз» «Інформація, доступ до якої обмежено» припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку шляхом забезпечення

замовників послуг приєднання до ГРМ на свій розсуд обирати виконавців робіт із встановлення вузла обліку газу в Опитувальному листі до заяви про приєднання до ГРМ.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи необхідно повідомити Колегію Відділення у 5 денний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єктом господарювання, якому вони надані.

Частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ